



יד ושם



המשרד לאזרחים ותיקים

"לדורות"

סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל

שאלון לרישום קורות ניצולי השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלת לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית וחינוכית. אוסף הסיפורים מפורסם באתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם משפחה: אשל	שם פרטי: מרים- קטלין
---------------	----------------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה
במידה והשאלה אינה נוגעת אלייך, אין צורך לענות עליה

שם משפחה איתו נולדתי: שומודי		בלועזית Somogyi	
שם פרטי איתו נולדתי: קטלין		בלועזית Katalin	
עיר לידה: בודפשט		בלועזית Budapest	
שם פרטי ושם משפחה של האב: לסלו		שם פרטי ושם נעורים של האם: יהודית רדוויאן	
מקום מגורים קבוע לפני המלחמה: בודפשט		בלועזית	
השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה: (יסודי, תיכון, אוניברסיטה, ישיבה)		מקצוע לפני המלחמה: (תלמיד, סנדלר, מורה)	
מקומות מגורים בתקופת המלחמה: בודפשט, הונגריה ; ברגן בלזן, גרמניה (שם העיר או האזור ושם הארץ)		חבר בארגון או בתנועה: (בית"ר, השומר הצעיר, בני עקיבא)	
במידה והיית בגטו, ציין את שמו		בלועזית	
במידה והיית במחנה עבודה או מחנה ריכוז, ציין את שמו ברגן בלזן		בלועזית Bergen Belsen	
המקום בו נודע לך כי הנך אדם חופשי:		תאריך השחרור: 12/1944	
במידה והיית במחנה עקורים ציין את שמו (מחנות פליטים שהוקמו לאחר המלחמה בעיקר באוסטריה, גרמניה ואיטליה)		ציין מקום אליו חזרת לאחר השחרור ז'נבה, שוויץ	
במידה והיית במחנות מעצר בקפריסין, ציין מתי עד מתי		שנת עליה: 1945	
		במידה ועלית באניה, ציין את שמה	

**אנא ספרי/י על קורותיך לפני המלחמה**

(ציוני דרך: הבית בו גדלת, בית הספר, חברי ילדותך; במה עסקו הוריך, המשפחה המורחבת, חגים ומאכלים

נא לכתוב בגוף ראשון

נולדתי בבודפשט כבת ראשונה להוריי- ד"ר לסלו יעקוב שהיה כלכלן, ויהודית שומודי שהייתה גננת. אני גדלתי בגן של אימי. אפשר היה להגדיר את המשפחה כמתבוללת למרות שאבי ביקר בבית הכנסת בחגים. המודעות למוצא היהודי התחזקה רק עם ראשית המלחמה.

נא ספרי/י על קורותיך בזמן המלחמה

(גירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים במחתרת, השתתפות בבריחה או בהתנגדות, האנשים שהיו בסביבתך בגטו או במסתור, במי נעזרת או אולי למי עזרת):

במרץ 1944 כשנכנסו הגרמנים להונגריה החלו המגבלות על היהודים: אבי פוטר מעבודתו בחברת החשמל ונאלצנו למסור את כל דברי הערך. תחילה חשבו הוריי להסתתר באמצעות ניירות מזויפים ובסופו של דבר עזבנו את הונגריה ביוני 1944 ברכבת שנקראה על שם קסטנר. ברכבת היו כ-1800 אנשים מכל קצוות הקשת הפוליטית. כל פלוגה וכל תנועה בחרה לפי מפתח משלה את המועמדים שעלו לרכבת. הוריי כחברי השומר הצעיר זכו מייד במקום. מאחר שאפשר היה לצרף ילדים בני פחות מגיל 6 הם הציעו לקרובי משפחה לקחת איתם את ילדיהם אך אף אחד מההורים לא רצה להסתכן ולעזוב את ילדיו. סבתי שגם הייתה יכולה להצטרף סירבה להשאיר את אימה הזקנה לבדה ונספתה, נורתה על ידי אנשי צלב החץ.

נסענו ברכבת מספר ימים בקרונות משא שיועדו לבקר. עברה שמועה שהרכבת נוסעת לאושוויץ ונגרמה בהלה גדולה, ואז התברר שהכוונה הייתה לאושפיץ שהייתה תחנה בדרך. כאשר הגענו לוויה לקחו אותנו למקלחות ושוב כמובן נוצרה פאניקה מהשמועות עד שהתברר שמהברזים באמת יצאו מים.

לאחר מספר ימים הגענו למחנה הריכוז ברגן בלזן בגרמניה, שיכנו אותנו בצריפים ארוכים גברים ונשים בנפרד, במיטות של שלוש קומות. יחסית לתנאים במחנות הריכוז התנאים שחיינו בהם היו נסבלים, כמובן היו המסדרים האינסופיים והאוכל המועט ותנאי התברואה הקשים, אבל ניתנה לנו אוטונומיה מסוימת שבמסגרתה התנהלו החיים, ביניהם היו קבוצות לימוד לילדים וגם חגגנו את החגים היהודים.

היינו בברגן בלזן עד דצמבר 1944 ואז הועברנו לשוויץ. הזיכרון החד ביותר שלי הוא כשיצאנו משערי המחנה ואבי אמר לי "תסתובבי אחורה, זכרי ואל תשכחי".

אנא ספרי/י על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ

(השחרור וחזרתך הביתה, חיך אחרי המלחמה, העפלה/ עליה):



יד ושם



המשרד לאזרחים ותיקים

בשוויץ קיבלו אותנו הצלב האדום, ושיכנו אותנו במה שהיה פעם מלון מפואר. כל שתי משפחות קיבלו חדר, ללא חימום. היחס היה סביר אבל נוקשה ולא היה אישור לעזוב את המקום. נשות הצלב האדום היו פטרנליסטיות(מתנשאות) גם אם כוונתן הייתה טובה. הוריי הצליחו להשיג מקום במעון אקדמאים בג'נבה ואני עברתי לגור עם משפחה שגם כן הייתה בג'נבה. למדתי למשך תקופה בבית ספר. עלינו ארצה לאחר שקיבלנו אשרות.

נא ספרי/י על חיך בארץ

(תחושותיך בעת עלייתך ארצה, פעילותך הציבורית או התרבותית, המשפחה שהקמת, המסר שברצונך להעביר לדורות הבאים):

הגענו לארץ בספטמבר 1945. הוריי היו בקיבוץ מעברות ונאמר להם שאני חייבת להיות במסגרת עליית הנוער ושלחו אותי לקיבוץ דן. רק לאחר זמן מה הייתי יכולה להצטרף להוריי. שהינו במעבורת שנה ואז עברנו לקריית חיים ואז לקריית ביאליק שם אני גרה עד היום. למדתי שוב בבית ספר היסודי ואחר כך בתיכון, שירתי בצבא במכון מחקר בבקו"ם. בערבים למדתי בסמינר צה"ל. נישאתי בשנת 1959 וכיום יש לנו שלושה ילדים ותשעה נכדים. עבדתי בחינוך במסגרות שונות בעשרים שנה האחרונות במכללת גורדון כיועצת, מדריכה ומרכזת מרכז בריאה. תחום שהעסיק אותי בעבודת

הסיפור נכתב על ידי מרים-קטלין אשל

קריית ביאליק, אוגוסט 2012